

Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden
Bengt Larsson

Yttrande över Läromedelsutredningen SOU 2021:70

Bakgrund

Sala kommun har av Utbildningsdepartementet erbjudits att yttra sig över *Läromedelsutredningen -böckernas betydelse och elevernas tillgång till kunskap*. Erbjudandet om att yttra sig kom till Kontoret för Utbildning och Arbetsmarknad den 23 september 2021.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutade den 19 oktober 2021 § 70 att avge yttrande genom att uppdra till nämndens ordförande att formulera ett förslag till yttrande.

Yttrande

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i Sala tolkar förslagen i utredningen som tydliggörande av vad som är relevanta läromedel som bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet. Ett stort fokus riktas mot de tryckta läromedlen. Nämnden bedömer dock, mot bakgrund av den starka digitalisering som sker i samhället, att en balanserad kombination av tryckta och digitala läromedel bör vara den allmänna modellen i undervisningen.

Förslaget om inrättande av en läromedelsnämnd inom Skolverkets ram bedömer Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden kan vara ett gott stöd för såväl rektorer som lärare och läromedelsproducerande företag. Någon central samlande kraft för utveckling inom läromedelsområdet ser inte nämnden att det finns idag. En sådan enhet kan samla tillgänglig forskning och erfarenheter för spridning till skolverksamheter och läromedelsutvecklare. En pådrivande funktion för utveckling och förnyelse inom läromedelsområdet ser nämnden också som mycket central för att öka måluppfyllelsen i svensk skola.

Förslaget om fria läromedel för studerande inom grundläggande vuxenutbildning är ett lovvärt förslag. Många behöver, på grund av svag studiebakgrund, i dag studera under lång tid på grundläggande nivå. Det maximala antalet veckor med studiemedel är, 40, 80 eller 100 veckor. 100 veckor motsvarar inom vuxenutbildningen lite drygt två år och ska täcka läs- och skrivinlärning samt matematik motsvarande årskurs 1-6 samt högstadiets kunskapsmål inom det antal ämnen som krävs för gymnasiebehörighet. Kvalitativa läromedel bör för denna grupp vara en avgörande framgångsfaktor som eventuellt kan förkorta studietiden och därmed vara samhällsekonomiskt lönsam.

Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden saknar förslag kring Skolinspektionens roll för att säkerställa att elever och vuxenstuderande får tillgång till relevanta läromedel. I vilken mån detta redan ligger i inspektionens uppdrag kan nämnden inte bedöma. Enligt utredningens genomgång har dock mycket lite fokus lagts på läromedelstillgång och kvalitet vid den inspektionsverksamhet som görs idag.

Förslagen om kvalitetskriterier för läromedel ställer sig Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden positiv till. I beskrivningen omnämns *pedagogisk funktionalitet*. Ett förtydligande kring användbarheten av läromedlet för elever med olika lärstilar eller elever med behov av särskilt stöd i undervisningen upplever nämnden saknas. Endast en formulering om hög allmän tillgänglighet och en hänvisning till Specialpedagogiska skolmyndigheten omnämns.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i Sala ser upprepningen av "*inklusive böcker och läroböcker*" i förslaget till ändring i Skollagen 2010:800 som något övertydlig formulering och skulle önska att samma betydelse kunde formuleras på ett samlat sätt.